

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

9. F. Nicolai Eremitae dogmata & admonitiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

Laudemus veteres, ut eorum utamur & annis.

A. B. Constant hæc omnia ex scriptoribus rerum Helueticarum. C. Insinuantur hæc decreta à Simlero l. 1. f. 183. Recensentur verò singula in Chron. Capit. Hafneri: quæ quidem à Ciuitatibus Helueticis statuta fuere Anno Christi 1393. D. intimat hæc clarè Simlerus citatus f. 174. &c.

IX.

ARGUMENTVM.

Coronidem operi imponat eximia gentis Helueticæ corona, F. Nicolaus Asceta: ut spissiori Epistolarum presentium caligini lumen aliquod impertiatur ab illo D. DEI seruo, qui inter senticeta Helueticæ, quasi stella matutina in medio nebule emicuit, orbemq; & vitæ sanctioris exemplo, & oris modestissimi verbo illustravit. Prioris synopsis in Epistola V. pertexuit, de posteriori suprema hæc tractabit, exponetq; salubria quædam dogmata, quibus ipse in Comitijis Stanzij, Helueticorum Proceres, ad concordiam, integritatem, atq; constantiam fuit adhortatus, Anno Christi 1481. Petrus Hugo in Vita ejusdem. c. 9. & 14. Ioan. Ioach. Eichhorn. c. 15. &c.

NICOLAUS DE FLVE, Eremita Subsiluanus.

HELVETIIS.

De Parænesi eiusdem, facta ad Helueticos Stanzij congregatos &c.

Ille ego dumosæ grandæuior incola filuæ
 Infimus Helueticus vermis & umbra soli:
 Quin & projecta terrarum vilior algâ,
 Dignantur nimis quem tamen astra bonis.

Ille ego NICOLEOS, cui quondam agnomina *Rupes*
 Ac gentilitiæ, clara, dedere petræ,
 Heluetijs sincera omnem cum pace salutem.
 Ac semper placidum, desuper opto, DEVM.
 Gratus in primâ quod possim optare tabellâ,
Vndervaldiacas nil datur inter opes.
 Qui cupis æthereâ vesci felicius aurâ,
 In Domini firmam fige timore basin.
 Illa Parens rerum, geminos qui succutit axes,
 Quem tremit Empyræ turba beata plagæ:
 Cùm sit principium nostratis, & alpha, vigoris.
In quo motamur, vivimus, atq; sumus:
 Promeret æternum mortali à semine cultum,
 Seruitijque omnes, orbe in utroque, vices,
 Lubrica diuinum nec inertia tollat amorem,
 Nec vaga mundani sollicitudo fori.
 Hæc habeat primas, ferat altera cura secundas,
 Nec tamen à vero deuiet ulla scopo.
 Felices nimium, quos hæc solertia, summi
 Ut primò inquirant regna Tonantis, habet.
 Diuitias, palmæque amplos victricis honores,
 Dona que fortunæ prosperiora ferunt.
 Et Vos Heluetij, Vos terque quaterque beati,
 Viueret indultis si sibi quisque bonis.
 Nunc quia non leuium lis ac decisio rerum
 Inter conscriptos, est agitanda, Patres,
 Si vacat exiguæ dare tempus & ocia chartæ,
 Pauculaque inculti Verba notate Senis.
 Mandat amor Patriæ, quæ me mihi charior, orto
 Heu nimis infidam, tollere ab igne, facem.
 Mandat & angustæ nemoroso è *Margine* cellæ,
 In bona, sollicitum, publica, ferre pedem.
 Vnicuique sui si incumbit cura propinqui,
 Cura super patrio stat mihi iusta solo.
 Fallerer, è nostro si quid præscribere, si me
 Auderem tantis æquiparare viris.
 Quàm vacuam sit grande mihi, quàm curta supellex,
 Quantaque venturæ mortis imago, scio.
 Heluetijs sed enim quàm fastidita simultas,
 Quamque

Quamque

Quamque inconueniens sit quoque rixa, Scio. a.
 Vos importuno; fidissima pharmaca, morbo,
 Et feбри medicam non renuetis opem.
 Heu nimis infidâ consanguinitate ligatas,
 Virtutem in terris, Inuidiamque, deas!
 Enituit Virtus in apertis vestra periclis
 Hactenus, indomitos edomuitque Duces;
 Et palmam spolijs, famamque decusque trophæis
 Addidit, & partas multiplicauit opes,
 Quis modò Virtuti Liuorem annectere? vestrum,
 Quis iubet, ut nigricans occulat umbra jubar?
 Tam grauitè partæ, diuisio mutua, prædæ,
 Num modò fraternæ scissio pacis erit?
 Carolus ille sui, famâ celeberrimus, æui
 Scipio, Burgundæ gloria summa Domûs,
 Nescijt Heluetios dum viuus perdere; fluxi
 Nunc irretitos, perdat, amore lucri?
 Intempestiuas animis sedate querelas,
 Argumenta grauis perniciofa luis.
 Tollite scissuras: ortæ victoria rixæ
 Præcellet multis cuncta trophæa modis. b.
 Quid iuuat, externo tot ab hoste capeffere palmas,
 Victorem interni non tamen esse mali?
 Credite Filioli: paruas Concordia vires
 Erigit, & summum tollit ad usque gradum.
 Credite Filioli: summas Discordia vires
 Supprimit & certam mergit ad usque stipem.
 Fœderi, & Heluetico, concors symphonia, flori
 Afferet augmentum, quæ tulit antè basin.
 Proxima diuiso quòd sint sua funera regno,
 Vox incarnati prædicat ipsa Dei.
 Illa tot ac tantis celeberrima Roma triumphis,
 Arduum in edomito quæ tulit orbe caput,
 Nonnè intestinis attrita emarcuit armis,
 Quando hic majorem nauseat, ille parem?
 Machina, ab Assyrio quæ iussa est surgere B E L O,
 Condita sidereas, Turris, ad usque plagas,
 Creuit in horrendam, fausto conamine, molem,
 Dum labij unius quisque colonus erat:

Verùm ubi diuisas, Arx hæc Babylonica, linguas,
 Hincque altercantes sensit, & inde, fabros:
 Desijt incæpti culmen mirabile muri,
 Et discors totum lingua diremit opus.
 Sic in prodigijs res primùm censa, probrosum
 Pòst in ludibrijs cœpit habere locum.
 Alloquor expertos. Pucherrima fœderis icæi
 Fabrica, discordes donec abesse manus,
 Donec in Heluetico beneconsona barbita plectro,
 Et conspirantes viderit esse choros:
 Stabit, ut in solidâ rupes Atlantica petrâ,
 Gradiui nullis excutienda minis.
 Prodromus excidij si verò rancor, in istum
 Obliqua inuidiæ semina spargat agrum:
 Libera pestifero succumbet Patria tabo,
 Liuoris comitem nescia ferre luem:
 Prodigiumque isto quod nunc reputatur in æuo,
 Mutato fiet nomine, Ludibrium.
 Parturit omne bonum, rerum Concordia custos:
 Diffidium terris parturit omne malum.
 Fasciculum persæpe cati meditare Sciluri,
 Heluetiæ saluum qui cupis esse statum.
 Frangere connexos sociali fœdere fasces,
 Nec poterit vaftris Dædalus ipse dolis:
 Nec famosorum toties cantata gigantum
 Dexterâ, centimani nec furor ipse Gygis.
 Si secus; exutos concorde ligamine fustes
 Disrumpet modicâ, pusio quisque, manu,
 Lesbium ab emerito pulsetur Arione sistrum,
 Destruet una omnem, dissona chorda, lyram.
 Plus, ô Heluetij, plus est seruâsse receptum,
 Quàm belli studijs obtinuisse, decus.
 Inclita LIBERTAS fors optatissima Diuum,
 Quæ verò Helueticas est caput inter opes
 Hei quàm terrificis fuit olim asserta periclis;
 Innumero quantum cepit ab hoste malum!
 Hanc ne Tanariæ mutilentue, adimantue sorores,
 Queis tegit hirsutas multa cæraста comas:
 Fœderis incæpti non ultrâ extendite sepem,

Quàm

Quàm benè discussæ postulet ordo rei,
 Ne uè peregrinis vos ultrò intrudite caussis,
 Ne vitiet puras pix aliena manus.
 Nec sine delectu stabilite exotica vobis
 Fædera: prudentem res petit ista moram.
 Sic humanarum pulcherrima & optima rerum,
 Tutior in cunctis, Pax erit alma, locis.
 Sit procul oblatum, quo Patria venditur, aurum;
 Quamlibet occultas quod referare feras,
 Fulmineo quod saxa potest pollentiùs ictu,
 Mæniaque arcanis quod penetrare vijs:
 Libertati, inquam, contraria munera, quæ vos
 De patriæ reddant proditione reos,
 Lethifero censete magis vitanda colubro,
 Vipera, nec vestrum vellicet ista finum.
 Et quia per vastum Respublica quælibet orbem
 Præponi reliquis debet auctque lucris,
 Temnite auaritiã; plusque incessanter habendi,
 Trans Nabathæa, auidam pellite, Bactra, sitim.
 Pergite sollicitam Pupillo tendere dextram,
 Eiusdemque ratas esse iubete preces.
 Nec date difficilem Viduæ clamoribus aurem,
 Introeat vestrum Causa utriusque forum.
 Sic humiles, censique tribu de paupere, pergent
 Vos patriæ veros nomenclare Patres.
 Sic qui pupillos viduasque inopesque tuetur,
 Vberiore istam reddet amore vicem.
 Helueticos inter, generosa ô nomina, ciues,
 Libertatis ubi grandis habetur honos,
 Undique terrarum, nolite adscribere, pullos,
 Aut quacunque vagos è regione viros.
 At licet egregijs firmati in prælia neruis
 Nulla sciant iuuenes otia, nulla senes.
 Vos tamen illato ne quemquam offendite bello,
 Occlusas Iani nec reserate fores.
 Candida puniceo Pax anteferenda cruori,
 Libera per tutas stetque meetque vias.
 Causa tamen vestras si extorserit æqua secures,
 Excita, non segnes, vertite in arma, manus:

Arma

Arma fugate armis: vim vi propellite: ferro
 Hostica ab inuasis fundite tela focis.
 Pro Patriæ flammis æquas intendite vires,
 Subdiq̄ue indigno ne tolerate iugo.
 Inculpata tamen sint prælia vestra, nec æquum
 Vel gladio excedant, vel feritate, modum.
 Ante tamen reliquas, primum lex unica punctum
 Obtinet, estq̄ue rei summa, **TIMETE DE VM.**
 Quæq; homini vastum simul obseruanda per orbem
 Dogmata, cunctipotens ille Monarcha dedit,
 Fixa tenete animis: latumq̄ue, cauebitis, unguem
 Extra legitimæ currere septa viæ.
 Quamuis centoculus nec lumine percipit Argus,
 Auris meningâ nec caput ulla suâ:
 Terrigenûm nemo penetrauit corde, refundat
 Præmia quanta Timor, quanta Tonantis Amor.
Presbyteris (quos esse Dei scit quisque ministros,
 Qui cymbæ clauum nobilioris habent)
 Conueniens reddatur honos: substare notetur
 Lubrica, compositæ, si quoque vita, togæ.
 Quæq; superfolitam clamantq̄ue, docentq̄ue, cathedra
 Vos in morigerum, quisque, referre sinum. (drâ,
 Inde Sacerdotum si quis fortassis honestâ,
 Intret aberrantes, à ratione, vias:
 Doctrinam exosis præponite moribus: auri,
 Perstat & in medio, visq̄ue, valorq̄ue, luto.
 Frigida, per cupreos, manans è fonte, canales,
 Non minùs humanam temperat, hausta, sitim;
 Fistula currentem, quàm si vehat aurea, lympham:
 Quod dedit hinc aurum, porrigit inde cuprum
 Sic in dispositas, diuina charismata, mentes,
 AETERNUS viuæ fons & abyssus aquæ,
 Per leuiorem æquè potis est infundere Mystam,
 Ac famâ insignem candidiore virum.
Fædere adhuc vestro (Sic vos exhortor, & oro,
 Nec feriat nostras ulla repulsa preces)
 Dignari geminas non detrectabitis Vrbes,
 Quas sana. & vitreis Arula lambit aquis;
 Iungite belligero solodorum illustre Friburgo,

Et conjuratos inter habete locos.
 Heroum hîc flos est: hîc Palladis utraq; virtus,
 Stirps ibi præstantum fulget abunda virum.
 Hastenus in vestro *Cantones* octo vigeant
 Fœdere: *Cantones* jam numerate decem,
 Numinis hæc mens est. Vrbs proderit utraq; vobis,
 Vtraque præclaram suppeditabit opem.
 Heluetiæ, quod certa movent præfagia, stabit
 Grandis ab hac *Turri*, grandis ab *Arce*, decor. *d.*
 Ad calcem propero. Paucos numerabitis, annos
 Cùm mea jam gelidum texerit ossa solum;
 Terra feret mixtas in Relligione Chimæras,
 Et contra solidam bella cruenta *Fidem*.
 Et scissura frequens, & pugna acerrima mentis,
 Et metamorphosis plurima gentis, erit,
 Ancipitem diuisa feret Respublica sortem:
 Illa quidem lentes eliget, ista rosas.
 Vos genus Heroum, vos æmula rupis ahenæ
 Pectora, ab AEolio non agitanda Noto:
 Vos mea sollicitis hortatur epistola votis,
 Et monet, atque iterum Vos iterumque rogat:
 Discite iustitiam, sincero insitite calli,
 In biuio rectam prouidi inite viam.
 Spiritui (qui multa vago dictare susurro,
 Multa solet vanis illaqueare strophis)
 Præcipitem ne cuique fidem concedite: ab almo,
 Quærite, num veniat spiritus ille, DEO.
 Nequitiam fraus multa tegit: dum sæpe decorum
 Lucis in aligerum vertitur ipse Sathan.
 Omnia maturo trutinante examine, prauis
 Ne seducantur Curia, plebsque dolis.
 Sic emersuras hac tempestate procellas,
 Et conjurati turbida monstra sali,
 Lata salutiferis superabunt carbasa Ventis,
 Stabit & in tuto vestra carina vado.
 Stabit in optato *Libertas* aurea portu,
 Ipsius auctorem si meminisse DEVM,
 Tollere caelestem si pergat ad æthera dextram
 Patria, tam miris nobilitata modis.

Si tam magnificas hæc Helueta natio dotes,
 Quas vix in terris altera, nacta fuit:
 Si victrix, initâ, toties contriuit, arenâ,
 Qualibet instructos machinâ & arte globos:
 Horribiles bellantûm acies si sæpè coëgit,
 Deserto trepidam puluere, inire fugam:
 Si patriâ inuisos repulit de sede Tyrannos:
 Libera ab externo si colit arua iugo:
 Si modico immensas pessundedit agmine turmas:
 Si spolia, & largas accumulauit opes:
 Ardua si crebris penetrauit sidera palmis,
 Omnigenoque grauem fecit in hoste metum:
 Respicite Authorê. Decus omne, trophæa, triumphos,
 Quicquid & obtinuit, NVMINE freta tulit.
 Prudens simplicitas, tumidosque exuta cothurnos,
 Conscia mens recti, nusquam amica doli,
 Dira hostis quoties arma infremuere, Tonantis
 Præsentem toties obtinuere manum.
 Olli (seu pulsus oriatur Phosphorus astris,
 Seu Tartessiacas Hesperus intret aquas)
 Aeternum, HELVETII, Pæana, æternaque laudum
 Munera, post gratas, ingeminate preces.
 Ipsi in vestram, quanta heu benedictio, terram,
 Et quam munificæ defluit imber aquæ!
 Aerias natura dedit, pro mœnibus, *Alpes*.
 Mœnia nec ferro, nec penetranda nitro.
 Sed neque tam forti vallatos aggere muros,
 Prodigio Babylon annumeranda, tulit.
 Pingua montanas ludunt armenta per herbas,
 Tondentque in summis pascua læta jugis.
 Prata suos, hinc inde, bibunt uberrima riuos,
 Efficiuntque ipsum luxuriare solum.
 Alma Ceres largas diffundit in horrea messes,
 Præbentque excultri nobile fœnus agri.
 Ornat Iaccho hilares creberrima vinea colles,
 Fætuque eximium dant locuplete merum.
 Squamigerum vitreis genus omne resultat ab undis.
 Ne facile est amnes, nec numerare lacus.
 Dulcior haud usquam est Acheloius humor, & ipsi

Pænè

Pænè Choaspi æquas aduena potat aquas.
 O grati latices: ex imis lymphæ cauernis,
 Limpida ab excelsis profilit unda petris.
 Corporibus suaves dant terræ viscera thermas:
 Protegit imò ipsus viscera vestra polus,
 Quæsitæ toties, sub opaca silentia, cædes,
 Sæuaque nocturnis arma parata dolis,
 Tentârunt vestras si euertere funditus urbes;
 Obuia si immani dedere quæque neci:
 Detectæ insidiæ, patefacti ciuibus hostes,
 Nox cæca in rutilum pænè redacta diem,
 Quàm clarè perhibent, jam tunc placidissima cœli
 Numina pro vestris inuigilâsse focis.
 Hanc Superùm curam nulla unquam oblitteret ætas.
 Mergat Lethææ nulla charybdis aquæ.
 Fons ille omniparens, ac diâ uberrimus undâ,
 Indelibati viua scatebra Boni,
 Gratia abundantem qui ex ætheris arce sagine
 Impluit, & vestram sic benedixit humum,
 In sibi grata suos deriuat corda liquores:
 Stabit in ingrato Gratia rara sinu.

A. Lisè spolijs Burgundicis orta. B. de his Petrus Hugo, in
 vita F. Nicolai f. 159. 160. C. idem, f. 122. 123. 167. D.
 E. idem f. 161. 162. & seqq. 163. 164. Io. Ioachim. Eichhorn,
 c. 15. &c. F. interneciones huiusmodi clandestinæ frustra atten-
 tata, & mirabiliter detectæ, Tiguri, Lucerne, Basileæ, Solodori, &c.

Finis Libri Tertij.

Q

IN-